

5. KAS IR AS LATVIJAS VALSTS MEŽI?

**FUNKCIJAS
PAKALPOJUMI UN INFORMĀCIJA MEŽA ĪPAŠNIEKIEM**

Akciju sabiedrība *Latvijas valsts meži (LVM)* dibināta 1999. gada oktobrī valsts meža īpašuma pārvaldīšanai un apsaimniekošanai. Tā veic valsts īpašumā esošās meža zemes apsaimniekošanu un aizsardzību. LVM realizē valsts intereses meža apsaimniekošanā, nodrošinot meža vērtību saglabāšanu, palielināšanu un gūstot maksimāli iespējamus ienākumus īpašniekam – valstij.

Uzņēmuma pamatdarbība ir mežsaimniecība, bet papildus tai tiek sniegti medību un rekreācijas pakalpojumi, ražotas selekcionētas sēklas un stādi un tirgū piedāvāti zemes dziļu resursi: smiltis, grants, kūdra.

LVM pārvalda un apsaimnieko 1,63 miljonus hektāru valsts zemes. Nemeža zemes aizņem salīdzinoši mazu daļu – 2 % no LVM valdījumā esošās teritorijas. Lielākā daļa ir mežs – 1,41 milj. ha jeb 87 % no kopējās platības. Septiņi procenti no apsaimniekotās teritorijas ir purvi un trīs procenti – zeme zem meža infrastruktūras objektiem. Saskaņā ar 2010. gadā apstiprināto LVM stratēģiju 0,32 milj. ha jeb 20 % no visu LVM valdījumā esošo zemju kopplatības tiek apsaimniekoti kā dabas aizsardzības teritorijas. Saimnieciskā darbība, ar mērķi ražot augstvērtīgu koksni, tiek plānota 1,17 milj. ha meža, no tiem 0,18 milj. ha tiek apsaimniekoti ar papildus nosacījumiem vides aizsardzībai, rekreācijai un vides izziņai.

LVM ir četras struktūrvienības:

- *LVM Mežsaimniecība*, kas ietver trīs darbības virzienus – mežkopību, koksnes produktu ražošanu un piegādi un meža infrastruktūras objektu būvniecību un uzturēšanu;
- *LVM Sēklas un stādi* ražo augstas kvalitātes koku sēklas un stādus, kas tiek izmantoti gan valsts mežu atjaunošanai, gan pārdoti vietējā tirgū un eksportēti;
- *LVM Rekreācija un medības* sniedz rekreācijas un medību pakalpojumus, tai skaitā ekskursijas rekreācijas objektos, naktsmītnes, atpūtas inventāra nomu, licencētu makšķerēšanu LVM apsaimniekotajos ezeros;
- *LVM Nekustamie īpašumi* galvenais uzdevums ir nodrošināt racionālu un tiesiski pamatotu LVM valdījumā un īpašumā esošo nekustamo īpašumu apsaimniekošanu, nodrošinot resursu (zemes, ēku, būvju, inženiertehnisko komunikāciju u.c.) pieejamību darbības virzienu mērķu realizācijai.

2016. gadā LVM Sēklas un stādi plānoja realizēt vairāk nekā 45 miljonus stādu, no kuriem 22,3 miljoni stādu paredzēti LVM apsaimniekoto platību apmežošanai, 12,3 miljonus stādu plānots pārdot Latvijas privāto mežu īpašniekiem, bet atlikušo – eksportēt. LVM aicina visus meža īpašniekus par mežu atjaunošanu domāt savlaicīgi, jo jāplāno ne tikai stādu audzēšanas apjomi, bet arī pa koku sugām un reģionālajām izcelsmēm. Stādi ir jāpasūta vismaz gadu pirms plānotās stādu iegādes!

LVM stādaudzētavas izvietotas visā Latvijas teritorijā. Tiek audzēti gan dekoratīvais stādmateriāls, gan kailsakņu stādi, tai skaitā ar uzlabotu sakņu sistēmu, un ietvarstādi. Meža stādāmo materiālu var iegādāties deviņās kokaudzētavās (skat. tabulu). Aktuālā informācija par piedāvājumu, nosacījumiem, stādu pasūtīšanu un iegādi pieejama LVM interneta mājaslapā ¹.

Ievērojami līdzekļi tiek ieguldīti arī meliorācijas sistēmu un meža autoceļu uzturēšanā un būvniecībā, kas būtiski uzlabo kopējo meža infrastruktūru. LVM izdod arī dažādus informatīvos materiālus par meža apsaimniekošanu, kas aktuāli ir arī privāto mežu īpašniekiem.

LVM īsteno projektus arī vides sakopšanā, koka ēku un koksnes apdares popularizēšanā, kā arī piedāvā dažādas vides izglītības aktivitātes, veicinot izpratnes un saudzīgas attieksmes veidošanos pret vidi. Ikviens var brīvi atpūsties valsts mežos – pastaigāties, ogot, sēņot. Uzņēmums attīsta arī citas rekreācijas iespējas mežos, veidojot bezmaksas atpūtas vietas un popularizējot aktīvu dzīvesveidu. Ziemassvētku laikā katrs Latvijas iedzīvotājs valsts mežā drīkst nocirst vienu svētku eglīti.

1 <http://www.lvm.lv/seklas-un-stadi/>

LVM Sēklas un stādi kokaudzētavu kontaktinformācija
un piedāvājums (2016)

<u>Kokaudzētava / Adrese</u>	<u>Stādāmais materiāls</u>
<i>Strenču kokaudzētava</i> Kociņi, Trikātas pagasts, tālr. 29395418, 64729222	priedes un egles ietvarstādi, egles, bērza, melnalkšņa, lapegles un duglāzijas kailsakņu stādi ar uzlabotu sakņu sistēmu
<i>Mazsili kokaudzētava</i> Mazsili, Abavas pagasts, tālr. 29178389	priedes un egles ietvarstādi, egles, bērza un melnalkšņa kailsakņu stādus ar uzlabotu sakņu sistēmu
<i>Podiņu kokaudzētava</i> Podiņi, Indrānu pagasts, tālr. 29197339, 64894225	egles, bērza, melnalkšņa un lapegles kailsakņu stādi ar uzlabotu sakņu sistēmu
<i>Popes stādaudzētava</i> Platene, Tārgales pagasts, tālr. 26599543	priedes kailsakņu stādi; egles un bērza kailsakņu stādi ar uzlabotu sakņu sistēmu
<i>Jelgavas kokaudzētava</i> Rīgas iela 54a, Jelgava tālr. 29441290, 63021118	priedes, egles un ozola kailsakņu stādi
<i>Valmieras kokaudzētava</i> Valmieras pagasts, tālr. 26678924, 64238388	egles, bērza kailsakņu stādi ar uzlabotu sakņu sistēmu; ozola kailsakņu stādi
<i>Smiltenes kokaudzētava</i> Silva, Launkalnes pagasts, tālr. 26664995	priedes kailsakņu stādi; egles un bērza kailsakņu stādi ar uzlabotu sakņu sistēmu
<i>Pļaviņu kokaudzētava</i> Gostiņi, Aiviekstes pagasts, tālr. 26695318, 65134122	priedes kailsakņu stādi; egles un bērza kailsakņu stādi ar uzlabotu sakņu sistēmu

Literatūra

1. AS Latvijas valsts meži – www.lvm.lv.